

barbarizem. Ali smo kaj boljši dandanes v prosvetljenem veku napredku in civilizacije?

Italjani so se vsilili v Abysinijo. Menelek, kralj abisinski je dobil lepo priliko, zmlatiti sovraga in se je je poslužil. Afriški barbarje uničili so armado kralja Humberta, na 10.000 Italijanov je padlo pod sulicami divjih Afrikanov. Civilizovana Evropa simpatizuje z Italijo in se zadovoljuje z izgovorom, da Abisinci so divjaki, dasi ravno je bilo tam krščanstvo stoletja v polnem cvetu. Angleška kraljica in nemški cesar sta oba brzojavnim potom izrekla kralju Humbertu svoje sočutje, upajoča, da bode laško orožje v Afriki kmalu zmagovito.

Zmagovito? Ali je v vsej „civilizovani“ Italiji katera reč, ki bi jo opravičevala, širiti njeno posest z orožjem v roki in s prelivanjem krvi? Ali je Italijan res boljši od Abesinca? Ali sta Viktorija in Viljem boljša vladarja, kakor Menelik, ki je potolkel laške batalijone, rešil svojo zemljo tujih roparjev in proužročil prevrat v rimskem ministerstvu?

Zgodovina pravi, vse se ponavlja. L. 216. pred Kristusom se je bila glasovita bitka pri Canni, v južni Italiji. Afrikanški vojvoda Hannibal je uničil tam rimsko armado broječo 86.000 mož. 70 tisoč jih je obležalo na bojišču in deset tisoč jih je bilo vjetih. In leta 1896 po Kristusovem rojstvu je pobil Afrikan Menelik 10.000 Italijanov pri Adui v daljni Afriki. Razloček je le ta: paganski Rimljani so sprejeli premaganega vojskovodjo Varro dostojno in ga zahvalili za njegov, če tudi brezvpešen trud; krščanski Italijani 19 stoletja pa divjajo in rohne in bi najraje linčali svojega nesrečnega generala. O, blažena olika blažene Italije!

Poučni in zabavni drobiž.

Važen ukaz učnega ministra. Učni minister baron Gautsch je izdal neki ukaz, po katerem se pri novih izdajah srednješolske knjige ne smejo preveč preminjati, tako da prve izdaje niso več za rabo. Omejiti se je le na najpotrebnejše premembe. Dosedaj so se večkrat knjige nalašč predelovale, da so le učenci morali vedno nove kupovati. Vsled ministerškega ukaza se bode mnogo denarja prištedilo.

Napredek. Nedavno je neki madridski list začel izhajati na koščekih platna in se ne tiska z navadnim tiskarskim črnilom, ampak s posebno barvo, katera v vodi kmalu izgine in tako imajo naročniki iz časnika — žepni robec. Tudi nekaj!

Pametna beseda za kadilce. Berolinski znanstveni časnik za zdravnike je nedavno prinesel daljši članek o kajenju tobaka. Med drugim pravi: Bolezni vsled kajenja se množijo čedalje tem bolj. Nikotin (strup, ki se nahaja v tobaku) vpliva na človeško telo jako škodljivo; posebno človeškemu očesu je dim iz tobaka jako škodljiv, kajti obsega 7 stotink nikotina. Množica tobaka, katero more ali sme zdravi kadilec vsak dan pokaditi, brez strahu za svoje zdravje, je 20 gr. Smodka tako velika, kakor je naša „Kuba“ vaga 6 — 7 gr; iz tega sledi, da na dan tri smodke pokaditi, ne škoduje. So pa kadilci, kateri na dan pokadijo tudi 130 gr tobaka. Kadilci cigaret pokadijo na dan 50—70 gr. Razume se samo ob sebi, da čim več nikotina ima smodka ali tobak v sebi,

tem bolj škoduje. Očesne bolezni pri kadilcah javljajo se še le začenši s 40 leti.

Koliko stane vojna na Kubi. Madridski časopisi zadnjega tedna se bavijo s tem vprašanjem in prinašajo statistične podatke glede vstaje na Kubi. Po poročilih omenjenih časnikov je poslala Španija v Kubo do 1. marca 1896 nič manj kakor 118.000 vojakov. Ob času ko je vstaja izbruhnila, poslanih je bilo 13.000 vojakov. Stroški se dosedaj cenijo na 50 milijonov dolarjev. Za tekoče leto 1896 so stroški proračunjeni na najmanj 70 milijonov dolarjev. Vsak vojak stane vlado letno 500 dolarjev. V minoletem letu je bilo pobitih 406 vojakov, 3472 pa jih je bilo žrtev žolte mrzlice. Vojna bo še pol drugo leto, kakor se zatrijuje.

Koliko stane vojak na leto? V Belgiji stane 413 gld., v Bolgariji 280 gld., na Danskem 353 gld., v Nemčiji 406 gld., v Angliji 1000 gld., v Franciji 268 gld., na Grškem 222 gld., v Italiji 366 gld., na Luksenburškem 250 gld., na Nizozemskem 321 gld., na Norveškem 291 gld., na Ruskem 364 gld., v Rumuniji 315 gld., na Švedskem 244 gld., v Srbiji 203 gld., na Španjskem 400 gld., na Turškem 348 gld. Povprek stane torej vojak na leto 350 gld.

Časopisje v Galiciji. V Galiciji izhaja sedaj 203 slovanskih listov, mej tem je 176 poljskih in 27 rusinskih. Deset je dnevnikov. V Levovu izhaja 92, v Krakovu 47 poljskih listov. Rusini imajo tri dnevnike. V Levovu izhaja 24 rusinskih listov. V Galiciji pa izhajajo tudi štirje nemški listi, štirje hebrejski in deset v nemško-židovskem narečju.

Novice.

— **Velikonočni prazniki.** Marsikomu bodo letos v živem spominu žalostni velikonočni prazniki lanskega leta. Grozovitega potresa, ki je ravno te praznike divjal, spominjal se bo vsak za vedno. Upajmo, da bodo letošnji za človeštvo toli pomenljivi velikonočni prazniki veseleji, kar želimo najiskreneje vsem čestitim naročnikom.

— **Procesija,** katero je ljubljanski škof za vse čase odredil Bogu v zahvalo, da nas je obvaroval še večje nesreče potresa in da bi nam zanaprej prizanesel to šibo, šla bo na velikonočno nedeljo popoldne iz stolne cerkve h kapelici Matere Božje na Friškovecu.

— **Potrjen zakon.** Cesar je potrdil od deželnega zbora kranjskega skleneni zakon glede razdelitve občine Lipljene v dve samostalni občini.

— **»Ljubljanski Sokol«** je slovesno otvoril minolo nedeljo svojo novo telovadnico v Narodnem domu. Dopoldne ob 11. uri je bila slavnostna izročitev telovadnice svojemu namenu, zvečer pa je bil jour-fix.

— **Tretji koncert »Glasbene Matice«.** Da ustreže „Glasbena Matica“ občni in vsestranski izraženi želji, priredi v soboto dne 11. aprila zvečer v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“ tretji koncert z vspešnim prvega letošnjega društvenega koncerta, oziroma z vspešnim prvega koncerta na Dunaju. Vspored obsega kakor znano mej drugim tudi krasne narodne pesmi, katere je harmonizoval gosp. koncertni vodja Hubad. Pri koncertu nastopi damski zbor v narodnih nošah. Oglasila za vstopnice naj se prijavljajo pri gosp. Šešarku v Šelenburgovih ulicah.

— **Valvazorjev spomenik v Ljubljani.** Naučno ministerstvo je odobrilo osnutek Valvazorjevemu spomeniku, kateri je izdelal kipar g. Alojzij Gangl in sklenilo naročiti mu, naj po tem osnutku izdela na državne stroške model. Spomenik stal bo kakor znano pred muzejem in bo od brona.

— **400letnico** obstoja župne cerkve obhajajo v Novem mestu.